

Infrastruktur och Samhällsplanering

till: Infrastrukturdepartementet: I2020/01030/TP: i.remissvar@regeringskansliet.se kopia: peter.kalliopuro@regeringskansliet.se

Remiss av betänkande SOU 2020:18 Framtidens järnvägsunderhåll

Sammanfattning

Region Gävleborg kommenterar endast valda delar av betänkande med ett huvudsakligt fokus på frågor om samråds- och dialogformer utifrån det regionala utvecklingsansvaret.

- Region Gävleborg anser att det utifrån olika underhållsåtgärders unika förutsättningar kan behövas en fördjupad dialog med olika parter i samhället, exempelvis regionalt utvecklingsansvariga.
- Region Gävleborg anser att de regionalt utvecklingsansvariga är naturliga samtalsparter för att lösa utmaningarna kring kompetensfrågor inom järnvägsbranschen.
- Region Gävleborg anser att det förbyggande underhållsarbetet inom järnvägen kan förbättras genom en bred och innovativ samverkan.

Kommentarer

Region Gävleborg välkomnar utredningens arbete mot bakgrund av att frågor om järnvägsunderhåll aktualiserats de senaste åren. Region Gävleborg lämnar endast synpunkter på specifika delar av utredningen. Primärt utifrån hänvisningar nedan men har förhoppning om att synpunkter även kan bidra till att utveckla andra delar av utredningen. För Region Gävleborg har former för underhåll och tillgång till järnvägsanläggningen varit frågor som berörts på olika sätt de senaste åren. Exempelvis vid införande av servicefönster som arbetssätt och processen för trafikpåverkande åtgärder inom järnvägssektorn.

Regional utveckling och samråd- och dialogformer

Region Gävleborg anser att det utifrån olika underhållsåtgärders unika förutsättningar kan behövas en fördjupad dialog med olika parter i samhället, exempelvis regionalt utvecklingsansvariga.

Det som sker i en del av landet kan utifrån ett systemperspektiv ha stor påverkan i andra delar av landet och hos andra aktörer än de som Trafikverket av tradition har dialog med. I avsnitt "9.8 Konsekvenser för regioner och kommuner" är bedömning att det som utredningen föreslår inte ha någon större påverkan för regioner och kommuner. Det bör inom utredningen tas ett större anslag kring detta utifrån det regionala utvecklingsansvaret som landets regioner har. Detta är direkta erfarenheter för Region Gävleborg från införandet av såväl servicefönster (Norra Stambanan Gävle-Ljusdal) som processen för trafikpåverkande åtgärder (spårbytet på Ostkustbanan Gävle-Söderhamn). Trafikverket behöver ha en bred dialog utifrån underhållsåtgärders unika förutsättningar.

Utifrån ovan finns även en koppling till de tankar som utvecklas under ”8.2 Rätt tid för järnvägsunderhållet”. Beroende av åtgärder och upplägg inom underhållskontrakt kan det i olika faser av planering vara värdefullt att exempelvis regionalt utvecklingsansvariga bistår i analyser hur olika åtgärder kan påverka den regionala tillgängligheten via järnvägssystemet.

Kompetensfrågor – ett gemensamt arbete

Region Gävleborg anser att de regionalt utvecklingsansvariga är naturliga samtalsparter för att lösa utmaningarna kring kompetensfrågor inom järnvägsbranschen.

I arbetet med att tillgodose kompetensbehoven inom anläggningsbranschen bidrar regionalt utvecklingsansvariga gärna där så är möjligt med anledning av utredningens avsnitt ”8.7 Mobilisering i järnvägsbranschen”. Exempelvis har kompetensfrågor inom infrastrukturområdet uppmärksammats inom storregionala samarbeten de senaste åren.

Samverkan mellan aktörer för en bättre järnvägsanläggning

Region Gävleborg anser att det förbyggande underhållsarbetet inom järnvägen kan förbättras genom en bred och innovativ samverkan.

Trafikverket arbetar löpande med att utveckla den egna förmågan att upptäcka briser i järnvägsanläggningen. Inom den regionala tågtrafiken som Region Gävleborg bedriver, X-tåget, har det under senaste år genomförts tester kring hur rullande materiel i form av persontåg kan utrustas med mätutrustning för att se i vilket skick järnvägsanläggningen är i. Det har varit lärorikt men under arbetet var det i vissa situationer utmanande att kommunicera med Trafikverket. Att få till en fungerande inrapportering av erhållen kunskap. Former för samverkan mellan operatör och infrastrukturförvaltare vill Region Gävleborg adressera som en viktig fråga att hantera utifrån skrivningar ”8.1.5 Ta ett fastare grepp om tillståndsbedömningen”- att de som använder järnvägen vill och kan bistå så att vi gemensamt får en robust järnväg med ett effektivt förebyggande arbete för att minimera störningar inom tågtrafiken

Vid detaljfrågor avseende detta yttrande kontakta Christoffer Westerberg von Bothmer, strateg infrastruktur, Region Gävleborg: +46 26-53 14 89 alternativt christoffer.westerberg.von.bothmer@regiongavleborg.se

Regionstyrelsen

Eva Lindberg
Regionstyrelsens ordförande

Göran Angergård
Regiondirektör